

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* С. Горова, О. Пестрецова, Н. Тарасенко. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 32
(5 травня 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	3
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	14
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	20
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	26
ПОЛІТИКА	35
ЕКОНОМІКА.....	38

КИЇВ 2011

**Шановні ветерани, учасники бойових дій,
трудівники тилу, співгромадяни!**

Від усієї душі вітаємо Вас, Ваших рідних та близьких
із знаменним днем – Днем Перемоги!

Цей вікопомний день уособлює героїзм, силу духу, ратну працю й вічну скорботу
за мільйонами нерозквітлих українських доль,
нездійснених мрій і задумів.

Для нас, нащадків солдатів Великої Перемоги, найвищою життєвою істиною
є вірність їх справі і громадянському обов'язку, довічна шана і повага.

Наш земний уклін усім, хто здобував перемогу, виніс роки окупації, хто піднімав з
руїн і відроджував рідний край.

Міцного здоров'я Вам, успіхів і наснаги у Ваших справах,
щастя, радості і миру у Ваших оселях!

Колектив СІАЗ НБУВ

dreamstime

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент привітав ветеранів із 66-ю річницею Перемоги у Великій Вітчизняній війні

4 травня під час відвідання Українського державного медико-соціального центру у селі Циблі на Київщині глава держави поспілкувався із ветеранами та запевнив їх, що увага держави до них залишатиметься пильною.

«Я бажаю вам насамперед здоров'я, доброго настрою та надії, що життя покращуватиметься», – сказав глава держави, звертаючись до ветеранів.

«Ми знаємо, якою ціною ви досягли миру, і ми щороку маємо віддячувати вам за це. Ми це робитимемо настільки, наскільки у нас вистачить сил», – підкреслив Президент.

«Головне, що ви повинні знати: я завжди казатиму вам правду, якою б гіркою вона не була... Низький вам уклін. Живіть, радійте від того, як живуть ваші діти та онуки, а ми вас не підведемо», – запевнив ветеранів В. Янукович.

Президент подарував лікувальному центру сучасне медичне обладнання та два автобуси.

Під час відвідання Українського державного медико-соціального центру Президент України наголосив, що соціальна допомога ветеранам, учасникам Великої Вітчизняної війни зростатиме із покращенням стану економіки у державі. «У подальшому, із ростом економіки та збільшенням мінімальних пенсій, соціальна допомога ветеранам, учасникам Великої Вітчизняної війни буде збільшуватися», – зазначив глава держави.

Президент підкреслив, що з року в рік сучасне покоління дедалі більше і більше цінує внесок наших ветеранів у мирне життя України. «Я вважаю, ми будемо у вічному боргу перед цими людьми. Все, що ми можемо робити в житті для них, – ми повинні робити», – зазначив В. Янукович.

Президент також зауважив, що допомагати ветеранам потрібно як на рівні держави, так і на рівні регіонів, міст, кожної родини.

У цьому контексті глава держави нагадав про минулорічне рішення щодо підвищення розміру разової грошової виплати ветеранам. «Ми це зробили в минулому році, і цей рік, і наступні ми будемо їм платити», – сказав В. Янукович.

За словами Президента, у 2011 р. до 9 Травня було виділено грошові допомоги в сумі близько 550 млн грн. Як доповіли главі держави, ці кошти до 5 травня будуть перераховані в усі регіони України.

«Безумовно, ми щороку розглядатимемо питання соціальної допомоги», – сказав В. Янукович, підкресливши, що це, зокрема, стосується здешевлення медикаментів. «Ми триматимемо це питання на контролі», – наголосив Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 4.05).*

Земельне законодавство України: до питання прийняття Закону «Про Державний земельний кадастр»

Український уряд оголосив 2011 р. роком модернізації агропромислового комплексу. Початком реформ Президент В. Янукович і Прем'єр-міністр М. Азаров назвали введення ринку вільної купівлі-продажу земель сільгосппризначення. До цього в країні майже 10 років діяв мораторій на такого роду операції, однак на початку березня Верховна Рада відмовилася продовжити термін його дії. Проголошуючи завдання терміново завершити земельну реформу і ввести повноцінний ринок землі, Президент В. Янукович уточнив, що йдеться не тільки про скасування мораторію на легальну купівлю-продаж земель, але й про ухвалення Верховною Радою пакета законів, що регламентують цю сферу.

«Нинішній рік є важливим для прискорення земельної реформи. Згідно із програмою економічних реформ, до кінця 2012 р. передбачається створити прозорий ринок земель сільськогосподарського призначення. Для цього буде створена єдина законодавча база», – наголосив глава держави.

Він також зауважив, що у I півріччі 2011 р. планується розглянути два основні закони у сфері регулювання земельних відносин: «Про Державний земельний кадастр» та «Про ринок землі».

«Хочу наголосити, що ми запроваджуємо ринок земель для того, щоб стимулювати не спекуляції, а виробництво. І забезпечити рівні умови доступу до цього ринку вітчизняних та іноземних суб'єктів господарювання для того, щоб земля була в найбільш ефективному господаря», – підкреслив В. Янукович.

«Усі кроки в цьому напрямі будуть здійснюватися в широкому діалозі з громадськістю, і жодна фермерська родина, що працює на землі, не буде дискримінована. Це моя принципова позиція», – додав Президент.

Закон про Державний земельний кадастр – один з двох законів (другий – про ринок земель), з прийняттям яких, згідно з п. 15 Перехідних положень Земельного кодексу, пов'язують зняття мораторію на продаж сільськогосподарських земель. Відтак його прийняття є одним з перших кроків на шляху проведення земельної реформи. Саме неупереджена інвентаризація землі зможе дати чітку й однозначну відповідь на питання про те, скільки і яких земель є в Україні, в якому вони стані і якою є їхня реальна вартість.

Створення єдиної реєстраційно-кадастрової системи в Україні було започатковане Державним комітетом із земельних ресурсів ще у 1997 р. Сприятливі цьому процесу покликані були проект Світового банку «Видача державних актів на право власності на землю в сільській місцевості та розвиток системи кадастру»,

для фінансування якого Світовий банк у 2004 р. відкрив кредитну лінію майже на 200 млн дол. Планувалося провести картографування території всіх областей України, виготовити базові та індексні кадастрові карти, створити єдину національну систему державного земельного кадастру, завершити видачу державних актів на право власності на земельні ділянки власникам земельних паїв.

Утім, Україна не прийняла підзаконну нормативно-правову базу щодо єдиної реєстрації прав на землю та нерухоме майно. Це уповільнило створення державної кадастрово-реєстраційної системи.

Банк неодноразово висловлював невдоволення темпами реалізації проекту і навіть хотів призупинити його фінансування через відсутність зрушень. У 2009 р. Світовий банк реструктурував проект, зменшивши позику і згорнувши програму щодо створення єдиної реєстраційної системи в Україні. Основною метою проекту залишилося створення єдиної системи земельного кадастру та заміна сертифікатів на державні акти на право власності на земельний пай.

У результаті Україна залишилась єдиною з країн пострадянського простору, яка, не має не те що земельного кадастру, а й навіть закону про земельний кадастр. Наприклад, у Білорусі, яка у стислі терміни використала аналогічну позику Світового банку, такий кадастр працює з 2004 р.

Лише у нинішньому році Держкомзем оголосив про завершення робіт зі створення автоматизованої бази даних про земельні ділянки, яка однак, за словами голови комітету М. Сидоренка, запрацює тільки після прийняття закону про Державний земельний кадастр. Проте базу даних потрібно ще наповнити: нині це зроблено лише для Києва. Чинovníки та експерти визнають, що на формування кадастру піде ще не один рік.

За словами заступника голови Державного агентства земельних ресурсів України М. Калюжного, інвентаризація земель в Україні може бути завершена протягом п'яти років. За його інформацією, на сьогодні в Україні видано 15 млн документів на право власності на землю. Для того щоб провести інвентаризацію, констатує М. Калюжний, потрібно близько 4–5 млрд грн, щоб розмежувати землі – 2,5 млрд грн і не менше п'ять років.

Задля повнішого розуміння суті проблеми створення земельного кадастру варто відзначити, що облік землі та нерухомості в кожній країні ведеться від початку становлення земельно-правових відносин. Проте кожна країна йшла своїм шляхом. У Франції та Італії, наприклад, кадастр був призначений передусім для адміністрування податків на землю та нерухомість. Систему назвали «наполеонівською». За французьким принципом були складені кадастри у Бельгії, Голландії, Швейцарії.

З часом виникла потреба створити ще й спеціальний реєстр прав власності на нерухомість. У Німеччині існують кадастрова та поземельно-книжна системи, які склалися протягом століть. Обидва реєстри є загальнодоступними і разом показують цілісну картину фактичних і правових взаємин у земельній галузі.

Взаємодія між поземельною книгою та кадастром полягає в обміні

інформацією між ними. Оскільки ця робота виконується вручну, її слід здійснювати двічі. Нині така «подвійна» система є застарілою. Багато країн витратили або витрачають великі кошти на підтримання та синхронізацію баз даних реєстраційних установ.

У Франції, країнах Скандинавії, Польщі, Словенії, Естонії, Болгарії реєстрацію прав здійснюють суди, нотаріуси, міністерства юстиції, а кадастри – організації, підпорядковані різним міністерствам або органам місцевого самоврядування.

Розділення кадастру та реєстраційної системи мінімізує міжвідомчий конфлікт інтересів, оскільки за формування об'єктів нерухомості та реєстрацією прав на них відповідають різні організації. Такий підхід вдало працює у країнах з перехідною економікою, де високий ризик корупції.

В інших країнах Європи – Албанії, Вірменії, Чехії, Нідерландах, Греції, Італії, Литві, Люксембурзі – реєстр прав і кадастр веде один орган.

У Великій Британії автоматизована система ведення реєстру прав на нерухоме майно створена із застосуванням сучасних технологій. Система ведення кадастру та реєстру нерухомого майна там публічна. Інформація перебуває у власності держави, постійно поповнюється, перевіряється і використовується всіма бажаючими. Система надійно забезпечує виконання договірних обов'язків між особами, що зменшує кількість судових справ.

Усі сучасні системи реєстрів створюються на основі індексної кадастрової карти. Картографічна технологія, яку застосовують при створенні кадастру, може містити близько 250 характеристик земельної ділянки і надає найбільш точні відомості для опису нерухомості. Електронні дані державного земельного кадастру стають платформою для успішної міжвідомчої взаємодії щодо ведення містобудівного, лісового, водного та інших галузевих кадастрів. Це загалом дає повну та чітку картину ресурсів країни, контроль та управління ними.

Нині в Європі відбуваються кадастрові реформи. Їхня мета – приведення кадастрово-реєстраційних систем до єдиних стандартів, якими є, зокрема, ведення системи реєстрації прав на нерухомість на основі записів про земельні ділянки (земельна ділянка та нерухоме майно розглядається як єдиний об'єкт нерухомості); реєстрація прав на земельні ділянки та нерухоме майно здійснюється в одному Реєстрі прав; реєстрація прав та ведення кадастрових карт здійснюється однією установою; реєстрація прав є адміністративною функцією (державна реєстрація прав повинна бути відокремленою від судових та/або нотаріальних органів); послуги системи орієнтовані насамперед на користувача; система реєстрації прав повинна бути самоокупною.

Тож аби відповідати сучасним вимогам та принципам функціонування аналогічних систем у країнах з розвинутою економікою кадастрово-реєстраційна система в Україні має бути ефективною, тобто точною і достовірною, орієнтованою на користувача, забезпечувати йому максимальну зручність, оперативність обслуговування за мінімальну вартість та головне – користуватися

довірою.

Насправді, реалії, що склалися на сьогодні у земельно-правовій сфері України, не відповідають зазначеним вимогам, маючи низку недоліків та невідповідностей. Зокрема, значні юридичні проблеми викликає той факт, що в Україні реєстрація землі та споруд, які на ній розміщені, відбувається у різних установах. Хоча у світовій юридичній практиці найчастіше для опису нерухомої власності застосовується термін «земельна ділянка», яка зазвичай визначається як «земля і вся нерухома власність на ній». Будівлі завжди розташовані на землі, і логічно реєструвати їх разом.

Ситуація, коли в реєстрах земельні ділянки відокремлюються від будівель і споруд, що розміщені на ній призводить до колізій, коли при здійсненні цивільно-правових угод окремо продаються земельні ділянки, а окремо – будівлі і споруди на них. Земельна ділянка може бути зареєстрована на одну юридичну особу, а будівлі, розташовані на ній, на іншу. В результаті виникає суперечка щодо права власності на землю чи доступу до будівлі. Це спричиняє збільшення часу на укладання угод, подорожчання послуг внаслідок звернення громадян до різних інстанцій, складний механізм посвідчення права власності нового власника та видачі йому правовстановлюючих документів.

Інша проблема – невизначеність щодо структури, яка має реєструвати права власності на землю. Зокрема, після набрання чинності Земельним кодексом, з 1 січня 2002 р., суперечки з цього приводу виникли між Міністерством юстиції та Державним комітетом із земельних ресурсів. З одного боку, говорилося про переваги формування єдиного органу, який би займався кадастром і реєстрацією, а з іншого – пропонувалося розділити функції. Нині переважає ідея створення двох систем – реєстрації прав на нерухомість та земельного кадастру, які вестимуть відповідно Міністерство юстиції та Держземагентство.

Мін'юст та деякі бюро технічної інвентаризації наголошують на недоцільності побудови єдиної системи державної реєстрації прав на нерухоме майно та державного земельного кадастру. Вони наголошують, що Мін'юст зараз має всі елементи системи реєстрації прав власності на нерухоме майно. Зокрема, відомство веде Єдиний реєстр заборон відчуження нерухомого майна, Державний реєстр іпотеки, Державний реєстр правочинів, Реєстр прав власності на нерухоме майно. Насправді ж ці реєстри є лише інформаційними системами.

Крім того, вони не охоплюють усіх речових прав на землю та їх обмежень. Це означає, що за певних обставин можуть створюватися нові реєстри. Користувачам додаватиметься непорозуміння, клопотів і витрат, пов'язаних з їх веденням.

Виникають питання і щодо достовірності інформації, яка акумулюється. Реєстр прав відповідає на питання, хто володіє об'єктом або як ним користуються. Тобто фіксується власник, ідентифікований як фізична чи юридична особа, і які права у неї на цей об'єкт – право користування, власності чи володіння.

Реєстрація об'єкта відбувається за поштовою адресою. Як тоді гарантуватиметься достовірність інформації щодо нерухомості, яка перебуває за

межами населених пунктів? Інший приклад – непорозуміння, які відбуваються з об'єктами нерухомого майна при зміні назв населених пунктів, вулиць, нумерації будівель.

Натомість Держземагентство при реєстрації об'єкта користується геодезичними координатами, які є незмінними і не залежать від суб'єктивних обставин.

Побудова ефективної кадастрової системи – це довгострокова державна інвестиція в розвиток інфраструктури економіки. Старт цій роботі має дати ухвалення Закону «Про Державний земельний кадастр», проект якого внесено до парламенту 4 лютого і проголосовано у першому читанні в середині березня. Проект № 8077 закону про Державний земельний кадастр, поданий депутатами В. Бевзенко (ПР), Р. Ткачем (НУ – НС) і Р. Лук'янчуком (БЮТ).

У законопроекті визначені мета та принципи Державного земельного кадастру, система органів, що здійснюють його ведення, склад відомостей, вимоги щодо ведення Державного земельного кадастру та порядок користування його відомостями тощо.

Земельний кадастр у проекті визначено як інформаційну систему відомостей про землю і земельні ділянки, розташовані у межах України. У Державний земельний кадастр будуть включені такі відомості про земельні ділянки: кадастровий номер; місце розташування; опис меж; площа; координати поворотних точок меж; прив'язка поворотних точок меж до пунктів державної геодезичної мережі; відомості про інші об'єкти кадастру, до якого територіально (повністю або частково) відноситься земельна ділянка; категорія земель; функціональне використання, склад угідь із зазначенням контурів будівель і споруд; відомості про обмеження у використанні земельної ділянки; відомості про частини земельної ділянки, на які поширюється дія сервітуту, договору про суборенду земельної ділянки; нормативна грошова оцінка; експертна грошова оцінка (за наявності); інформація про документацію із землеустрою та оцінки землі, на підставі яких встановлені відомості про земельну ділянку.

У відомості про земельну ділянку також включається інформація про власників (користувачів) і про зареєстровані речові права на нерухомість.

Земельний кадастр, крім того, містить відомості про державний кордон України, територіально-адміністративні одиниці. Таким чином, відповідно до поданого законопроекту, Державний земельний кадастр – це єдина державна система, до якої вноситься вся інформація про всі землі України. Фактично кадастр – це електронна карта всіх земель України.

Згідно з пояснювальною запискою, значні зміни торкнуться процедури реєстрації земельних ділянок. Відповідно до законопроекту реєстрація земельних ділянок буде відбуватися лише один раз, при внесенні інформації до державного земельного кадастру, а після кожної транзакції буде реєструватися право власності на земельну ділянку, згідно з Законом України «Про реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». Раніше реєстрація земельних ділянок відбувалася

при кожній транзакції, поряд з реєстрацією державних актів на землю.

Відповідно до проекту закону про земельний кадастр, державні акти на право власності (право користування) на землю припинять своє існування як правовстановлюючі (засвідчують право власності) документи на земельну ділянку з 2013 р. Це ж стосується й інших документів, перелічених, зокрема в ч. 2 ст. 126 Земельного кодексу. Цю статтю планують скасувати: розробники проекту вважають недоцільним існування відразу двох документів, які засвідчують право на землю, – держакта і витягу про реєстрацію речового права.

Ведення Державного земельного кадастру покладається на спеціально створене державне підприємство – ДП «Центр Державного земельного кадастру». Власником бази даних Державного земельного кадастру буде центральний орган державної влади по земельних ресурсах – Держземагентство.

Проектом передбачається, що відомості Державного земельного кадастру будуть відображатися в мережі Інтернет з 2013 р. Це, зокрема, будуть відомості про межі адміністративно-територіальних одиниць, кадастрові номери земельних ділянок, їх межі, цільове призначення землі, тип функціонального використання землі, нормативну грошову оцінку землі, угіддя земельної ділянки (із зазначенням контурів будівель, споруд, розташованих на земельній ділянці).

Також, відповідно до законопроекту, в Інтернеті можна буде отримати інформацію про розподіл землі між власниками і користувачами та зведені дані кількісного та якісного обліку земель.

Усі зазначені відомості будуть відображатися в мережі з моменту їх внесення до Державного земельного кадастру. Запланована можливість анонімного перегляду, копіювання та роздрукування інформації цілодобово і без обмежень. Пошук, перегляд і копіювання відомостей кадастру, відображених в Інтернеті, будуть безкоштовними.

Згідно із законопроектом, однією з форм надання відомостей, що містяться в Державному земельному кадастрі, є видача на платній основі витягів з нього (інші – видача довідок про узагальнену інформацію про землі і копій з кадастрової карти). Витяг містить усі відомості, що вносяться до поземельної книги. Проект передбачає обов'язковість отримання такого вилучення при здійсненні операцій щодо земельної ділянки.

На отримання відомостей з Державного земельного кадастру мають право: власники (користувачі), їхні спадкоємці, правонаступники юридичних осіб, що володіли земельними ділянками, особи, в інтересах яких встановлено обмеження, а також уповноважені всіма перерахованими особами.

Крім того, отримати відомості з кадастру мають право органи державної влади та місцевого самоврядування та особа, якій належать речові права на земельну ділянку. Останньому, щоправда, надаються не всі відомості – виключення становлять дані про власників (користувачів) і про документацію із землеустрою, на підставі якої зареєстровано земельну ділянку.

До того ж проектом пропонується внести доповнення до Земельного кодексу,

вказавши момент, з якого земельна ділянка буде вважатися об'єктом цивільних прав, і ввести поняття формування земельної ділянки.

Спеціальною ст. 79-1 Земельного кодексу планується передбачити можливість земельної ділянки виступати об'єктом цивільних прав (тобто бути й об'єктом різного роду договорів, інших угод) виключно з моменту її формування та державної реєстрації права власності на неї.

Під формуванням, у свою чергу, розуміється визначення площі і меж земельної ділянки та внесення інформації про неї до Державного земельного кадастру. Сформованою земельна ділянка буде вважатися з моменту присвоєння їй кадастрового номера.

Державна реєстрація земельної ділянки, згідно з проектом, здійснюється ще до надання її у власність (або користування) органами державної влади або місцевого самоврядування (ст. 23), вона відбувається шляхом відкриття Поземельної книги.

Для реєстрації необхідна заява особи, якій надано дозвіл розробляти документацію із землеустрою земельної ділянки при її формуванні для передачі у власність. У разі об'єднання або розділу раніше сформованих земельних ділянок заява подається власником.

Форма заяви повинна встановлюватися центральним органом державної влади з земельних ресурсів. До заяви додаються електронний документ із змістом документації із землеустрою, на підставі якої вносяться відомості до Державного земельного кадастру, та документ, що підтверджує оплату послуг з державної реєстрації. Цей перелік необхідних документів є вичерпним. Вимоги до змісту, структури та технічних характеристик електронного документа будуть затверджуватися Кабміном.

Затягування з прийняттям законопроекту про Державний земельний кадастр не в останню чергу було пов'язано з конфліктом між центральними органами виконавчої влади та місцевим самоврядуванням щодо права на контроль над реєстрацією земель і збором інформації. Суперечка закінчилася компромісом: повноваження з ведення кадастру розділені між Держкомземом і місцевою владою. На відкуп місцевих властей віддано ведення земельно-кадастрової документації, у тому числі реєстрація державних актів на землю. Це один з головних недоліків закону, відзначають експерти, адже в більшості населених пунктів немає належного рівня фахівців. Таким чином, зібрані дані можуть бути суперечливими, що нівелює плюси прийняття закону. Творці бази даних уже зіткнулися з фактами перекручування інформації. Деякі ділянки зареєстровані там, де вони не можуть бути розташовані, у деяких – по кілька власників.

Крім того, прийнятий Закон може ускладнити реєстрацію земельних ділянок. Багато фахівців вважають, що реєстрація ділянок не буде здійснюватися за принципом «єдиного вікна». За словами старшого наукового співробітника Інституту держави і права Національної академії наук України П. Кулініча, прописане в Законі право громадян користуватися даними земельного кадастру на практиці може означати обов'язкове отримання інформації з органу ведення

земельного кадастру, причому на платній основі. «Якщо раніше для отримання земельної ділянки необхідно було писати заяву до місцевих органів влади, то після вступу в силу Закону потрібно буде спочатку отримати довідку про ділянку в органі земельних ресурсів. Там можуть вимагати уточнити інформацію або провести додаткове дослідження», – говорить П. Кулініч.

Голосування традиційних супротивників зняття мораторію на торгівлю землею сільгосппризначення – соціалістів і комуністів – на підтримку закону про земельний кадастр, з одного боку, пояснюється тим, що його співавторами є народні депутати з різних політичних сил і законопроект є досить компромісним.

З іншого боку, справа в тому, що закон про земельний кадастр носить технічний характер. Він не регулює ринок і не допоможе запобігти незаконному скуповуванню земель. Адже дані земельного кадастру не дають змоги застосовувати санкції проти громадян, які незаконно приватизували земельні ділянки. Єдиним офіційним підтвердженням прав на землі в Україні є Реєстр майнових прав на нерухомість, який веде Держкомзем. Саме цей комітет контролює виконання відповідного законодавства про реєстрацію. Причому в нього багато повноважень, які дають змогу вільно трактувати нормативно-правові акти (комітет одночасно реєструє права на земельні ділянки і контролює цей процес). Це створює умови для тіньової приватизації земель.

За словами одного з розробників законопроекту «Про Державний земельний кадастр», секретаря парламентського Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Р. Ткача, роль цього законопроекту є переважно суспільно і державно значимою. Закон містить багато норм, які стосуються виключно фахівців. Для держави «плюс» полягає в тому, що коли є карта всіх земель і відповідно до кадастру видно, яка земля у власності, яка в оренді, яка вільна, земельні ділянки розподілені за видами та категоріями, і можна планувати податки, що служать базою для всіх місцевих бюджетів. Адже в умовах хаосу, що панує в земельній сфері України, на сьогодні є великий недобір плати за землю.

Для громадян загалом цей Закон є важливим насамперед тому, що дає відкритий доступ до інформації про землі України, що робить можливим громадський контроль у цій сфері. А для конкретної людини введення в дію кадастру дає гарантії того, що людина буде точно знати, де саме розташована її земельна ділянка, яка має бути «прив'язана» до системи координат, з допомогою якої їй присвоюється кадастровий номер. Тоді власник ділянки точно знатиме, де його земля, навіть якщо будуть знищені всі межові знаки.

Експерт у сфері землеустрою А. Мартин, коментуючи законопроект, відзначив, що законопроект логічно і чітко визначає функції Державного земельного кадастру і розділяє Реєстр прав на землю і Реєстр земель. Реєстр земель здійснюється в рамках Державного земельного кадастру органами земельних ресурсів, що передбачено чинним Земельним кодексом, а реєстр прав на землю та нерухоме майно відповідно до Закону України «Про реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень». Законопроект також регулює

обмін інформацією між Державним земельним кадастром і Реєстром прав на землю. Позитивним можна назвати і бажання законодавця відкрити і зробити публічним дані Державного земельного кадастру – практика багатьох країн показує, що подібна відкритість сприяє залученню інвестицій та зменшенню корупції в даній сфері.

Прийняття Закону «Про Державний земельний кадастр» спростить процедуру оформлення угод, що стосуються операцій із землею, підкреслила юрист ЮФ ILF А. Заліська. Механізм оформлення угод по землі стане простішим завдяки нормі законопроекту, яка чітко розмежовує процес реєстрації земельної ділянки і процес реєстрації прав на землю. «На сьогодні ці процеси тісно взаємопов'язані. Державна реєстрація земельної ділянки здійснюється кожного разу при переході права власності або користування земельною ділянкою. Проект закону № 8077 пропонує вивести процедуру реєстрації речових прав на земельні ділянки з компетенції Державного земельного кадастру», – говорить А. Заліська.

За словами експерта, у разі прийняття законопроекту відпаде необхідність повторної реєстрації земельної ділянки при кожній операції з землею, а сама процедура реєстрації ділянки, по суті, буде полягати в привласненні їй кадастрового номера і у визначенні меж і площі земельної ділянки.

Експерт також звертає увагу на те, що законопроект № 8077 визначає роботу земельного кадастру як інформаційної системи даних. Передбачається, що відомості про межі ділянок та нормативної грошової оцінки землі, про кадастрові номери земельних ділянок, про їх цільове призначення і деякі інші дані будуть перебувати у відкритому доступі в мережі Інтернет. Можливість відкритого доступу робить механізм оформлення угод із землею більш прозорим, вважає А. Заліська.

«Спрощуючи процедуру оформлення земельних оборудок, законопроект “Про Державний земельний кадастр” залишається зарегульованим у частині діяльності Державного кадастру. Тому очікувати удосконалення механізмів роботи кадастру поки рано, оскільки законопроект апелює до великої кількості підзаконних актів», – відзначає експерт.

Прийняття Закону «Про Державний земельний кадастр» – важливий крок до формування ринку землі, оскільки за відсутності системи земельного кадастру неможливе адекватне ціноутворення на ринку землі. Крім того, наявність систематизованої інформації перешкоджає шахрайству з ділянками. Однак, щоб закон про кадастр запрацював, потрібно прийняти декілька десятків нормативно-правових актів про порядок збору інформації, реєстрації земельних ділянок, надання інформації, відповідальності тих, хто буде реєструвати земельні ділянки, нагадує академік-секретар відділу аграрної економіки і земельних відносин Української академії аграрних наук А. Третяк. На прийняття підзаконних актів Верховна Рада відвела півроку.

На черзі – прийняття Законів «Про ринок земель» та «Про сільські товариства з регулювання обороту земель сільськогосподарського призначення».

Разом із запровадженням ринку сільськогосподарських земель необхідно прийняти й закон про консолідацію земель, кажуть експерти. Відповідний проект нині розробляє Держземагентство за участі фахівців. За словами розробників, механізм консолідації дасть змогу уникнути ситуацій, коли власник більшості землі в єдиному земельному масиві не може їх ефективно обробляти через вкраплення у цей масив чужих ділянок.

«Крім закону про державний земельний кадастр і закону про ринок земель, який ми сьогодні певною мірою обговорюємо, має бути прийнятий закон про консолідацію земель, який також регулюватиме певний сегмент сільськогосподарської землі. Консолідація на даному етапі розробки закону має передбачати певні примусові заходи», – констатує старший науковий співробітник інституту держави і права НАНУ П. Кулініч.

Законом передбачені механізми примусового викупу, передачі в оренду або обміну земельної ділянки у власника задля ефективного використання земель. Консолідація передбачає об'єднання роздрібнених земельних ділянок у компактні масиви, уникнення фрагментації земель, а також заходи природоохоронного та технічного характеру.

Крім того, висловлюються думки про необхідність створення в Україні земельних арбітражних судів для вирішення спірних питань, що стосуються продажу землі. Зокрема, про це заявив під час круглого столу, організованого Інститутом ім. Горшеніна, генеральний директор Асоціації «Союз бірж України» Б. Беренштейн.

За його словами, сьогодні не береться до уваги такий важливий чинник, як вирішення спірних питань, які неодмінно виникатимуть під час продажу землі. «Чомусь ніхто не хоче згадувати, що, пустивши таку кількість землі в оборот, хтось повинен буде вирішувати ці конфлікти. Суди господарські й загального призначення завалені справами. Тому разом зі створенням земельного банку, кадастрового центру треба вирішити питання земельного арбітражу», – підкреслив Б. Беренштейн. Він додав, що земельні арбітражі й земельні суди створені в багатьох країнах.

Судячи з рішучості депутатів, Верховна Рада може прийняти необхідні закони і підзаконні акти найближчим часом і дозволити торгівлю сільськогосподарською землею з початку наступного року. Однак дуже важливо, щоб через поспіх не постраждала якість законів і підзаконних актів. Закон про земельний кадастр, зокрема, може стати ефективним інструментом управління нерухомістю та земельними ресурсами та значно спростити доступ інвесторів до даних про ділянки. При цьому важливо, аби нормативна база була прописана таким чином, щоб унеможливити корупцію та забезпечити, з одного боку, набуття землею реальної ринкової вартості, а з іншого – відповідність українського земельного законодавства національним інтересам.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ

Висновок експертів: проблеми трудових відносин обіцяють серйозні суспільні наслідки

Напередодні 1 Травня Національний форум профспілок України оприлюднив результати моніторингу трудових конфліктів в Україні, яким, зокрема, визначаються найбільш проблемні галузі та регіони, суми заборгованості виплат зарплат, аналіз соціальних та трудових наслідків останніх соціальних ініціатив уряду та пропозиції щодо вирішення трудових конфліктів в країні.

На прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН голова Національного форуму профспілок України М.Якібчук зупинився на основних проблемах найманих працівників за минулий рік моніторингу (1.05.2010–1.05.2011). Серед них: по-перше, заборгованість з виплати зарплат. У середині минулого року Україна увійшла до числа семи країн, борги із зарплати в яких були найбільшими у світі. Станом на 1 квітня 2011 р. заборгованість із зарплати становила 1 млрд 324 млн грн. І хоча протягом березня вона скоротилася на 6,4 %, порівняно з початком поточного року зросла на 8,7 %. Щодо конкретних галузей, то у першій трійці боржників по зарплатах є промисловість, будівництво та операції з нерухомістю. Причини такої заборгованості – недосконалість податкової системи, унаслідок якої підприємства втрачають обігові кошти; згортання держзамовлень; порушення зобов'язань перед місцевими бюджетами; порушення законодавства про оплату праці.

По-друге, проблема невеликого розміру вітчизняних зарплат та штучного і незаконного заниження їх розміру державою і роботодавцями. Так, станом на 1 лютого 2011 р. розмір середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників підприємств, установ, організацій становив лише 2297 грн. Крім того, у проблемі малого розміру зарплат більшості вітчизняних працівників набув поширення ще один, більш конфліктний аспект – штучне і часто незаконне заниження роботодавцями розміру зарплат. Мається на увазі широко розповсюджена практика мінімізації зарплат до розмірів офіційно встановленої у країні мінімальної зарплати. Причини малого розміру зарплати – одна з найменших у світі частка зарплати у вартості кінцевого продукту або послуги; високий податковий тиск на фонд зарплати, відсутність у більшості підприємств обігових коштів тощо.

По-третє, порушення умов та безпеки праці. Аналіз нещасних випадків за 2010 р. показує, що до найбільш травмонебезпечних галузей економіки та видів робіт належать: підземне видобування кам'яного вугілля, де кількість травмованих становила 36,5 % від загальної кількості травмованих по Україні, вирощування зернових та технічних культур (3,3 %); діяльність лікарських закладів (2,6 %); чорна металургія (2,5 %); будівництво (2,2 %). Причини порушення умов та

безпеки праці – нехтування створенням належних умов праці працівників; застарілі або недосконалі технології та механізми; неефективність засобів захисту, порушення правил охорони праці та режимів праці і відпочинку.

По-четверте, витіснення з ринку праці представників малого і середнього бізнесу, трудовий конфлікт загальнонаціонального масштабу, який було викликано ухваленням Податкового кодексу. За даними ДПАУ, у січні – березні 2011 р. після ухвалення кодексу кількість фізичних осіб-підприємців скоротилися на 30 % порівняно з січнем – березнем 2010 р. Свій бізнес вирішили закрити на 36 % більше фізичних осіб, ніж за аналогічний період 2010-го. Головні причини витіснення малого і середнього бізнесу. Перерозподіл сфер впливу в економіці і джерел доходів; підтримка державою лише великого бізнесу; панування принципу карально-фіскального оподаткування.

По-п'яте, безробіття. Навіть офіційні дані щодо рівня безробіття свідчать про його невпинне збільшення: якщо станом на 1 квітня 2010 р. було зареєстровано 518,9 тис. безробітних, то на 1 березня 2011 р. їх уже налічувалося 635,6 тис. За визнанням Держкомстату, ця цифра відображає лише третину безробітних, визначену за розрахунками Міжнародної організації праці. Тобто усього в країні є 1 млн 906,8 тис. цілком безробітних осіб. Крім того, в Україні є 1,5–2 млн частково безробітних людей. Причини зростання безробіття – відсутність глибоких і системних економічних реформ; відсутність державної програми створення робочих місць та порушення трудового законодавства.

За даними моніторингу, найбільше порушень стосовно прав трудящих зареєстровано у Донецькій області. Регіон є лідером із заборгованості по зарплаті (244,584 млн грн – на 1 квітня, враховуючи неофіційні дані й тіньову зайнятість – 368,16 млн грн, зростання заборгованості з початку року на 4,8 %), з масового заниження оплати праці, порушення умов і охорони праці (найбільша у країні кількість – 36,2 % усіх випадків травматизму на виробництві і найбільша у країні – 28,8 % – кількість профзахворювань) та безробіття (9,3 % населення області працездатного віку не має роботи). Як проблемні відзначено також Луганську, Дніпропетровську та Львівську області. До галузей, найбільш насичених трудовими конфліктами у зв'язку із повним спектром порушень інтересів і прав працівників, протягом квітня 2010 р. – березня 2011 р. віднесена промисловість, будівництво і сільське господарство. Заборгованість із зарплати в промисловості офіційно становить 781 млн (за підрахунками НФПУ – 1 млрд 67 млн грн), у будівництві – 207,8 млн грн (283,65 млн грн) та у сільському господарстві – 43,6 млн грн (59,23 млн грн). За даними Національного форуму профспілок України, до найгірших роботодавців України належать: по-перше, держава. Унаслідок економічної політики, ухвалення Податкового кодексу з ринку праці було витіснено цілий клас осіб, самозайнятих у сфері малого і середнього бізнесу. Крім того, було скорочено 60 тис. бюджетників та понад 17 тис. держслужбовців.

По-друге, ВАТ «Селмі» (м. Суми): заборгованість із виплати зарплати працівникам у розмірі 11, 144 млн грн, яку було стягнуто у судовому порядку.

По-третє, ВАТ «Хімпром» (м. Харків): заборгованість із виплати зарплати працівникам у розмірі 8,398 млн грн, яку було стягнуто у судовому порядку.

По-четверте, державне підприємство «Завод “Генератор”» (м. Київ): заборгованість із виплати зарплати працівникам у розмірі 7,792 млн грн, яку було стягнуто у судовому порядку.

По-п’яте, ВАТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об’єднання ім. М. В. Фрунзе» (м. Суми): штучне заниження тарифів і зарплати працівників.

М. Якібчук підкреслив, що в цьому році НФПУ не визначав кращого роботодавця, оскільки у сфері виробничо-трудова відносин сталися такі глибокі зрушення, що інтереси і права найманих працівників масово порушують буквально всі підприємства, установи й організації. Головними чинниками цих зрушень стало ухвалення Податкового кодексу, управлінський супровід запровадження єдиного соціального податку, а також адміністративна реформа. У результаті посилення податкового тиску збільшилися борги із виплати зарплати, ще більше розповсюдилося заниження її розміру й тінізація, збільшилося безробіття. Наслідком запровадження єдиного соціального податку стало зростання дефіциту Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності і припинення виплати лікарняних. Голова Національного форуму профспілок України на прес-конференції повідомив, що НФПУ розробляє комплексну програму захисту інтересів і прав трудящих. В її основі лежать три напрями діяльності: по-перше, захист прав найманих працівників. На нинішньому етапі увага і зусилля НФПУ будуть зосереджені на розробці та прийнятті сучасного Трудового кодексу, в основі якого лежать принципи соціального діалогу, рівноправності й непохитності прав найманого працівника, роботодавця і держави.

По-друге, створення і налагодження плідної роботи спеціального Фонду гарантування виплати зарплат (за аналогією з Фондом гарантування банківських вкладів). Фонд має сприяти ліквідації заборгованості із зарплат і забезпечувати своєчасну виплату зароблених коштів навіть колективам підприємств-банкрутів.

По-третє, розробка і реалізація державної програми за участі профспілок та роботодавців щодо створення нових робочих місць в Україні, яка передбачає низку таких першочергових кроків, як по-перше, визначення ключових галузей, завдяки яким українська економіка отримає конкурентні переваги на міжнародному ринку. При цьому особливий акцент робитиметься на галузях економіки, в яких може бути якнайяскравіше розкрито трудовий потенціал України. По-друге, створення сприятливих умов для інвестування в економіку, зокрема, шляхом запровадження податкових пільг для роботодавців, які створюють нові робочі місця на довгостроковий період.

По-третє, створення механізмів управління коштами Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття на двосторонній основі – роботодавцями та профспілками – та з контролюючими функціями держави.

По-четверте, сприяння розвитку малого бізнесу, який гарантовано створюватиме нові робочі місця для незайнятого населення.

По-п'яте, заснування урядом та роботодавцями спеціального фонду праці, який адресно акумулюватиме кошти для створення нових робочих місць як на загальнонаціональному так і на регіональному рівні.

По-шосте, реформа системи підготовки кадрів за державним замовленням, що здійснюватиметься шляхом залучення до формування держзамовлень роботодавців та обов'язкового погодження цих замовлень із профспілками.

По-сьоме, сприяння підготовці в Україні висококваліфікованих спеціалістів для всіх сфер економіки.

По-восьме, посилення боротьби із незаконною міграцією, яка запобігатиме незаконному працевлаштуванню в Україні громадян інших країн та стимулюватиме створення вітчизняними роботодавцями належних умов праці для громадян України.

М. Якібчук повідомив, що НФПУ пропонує п'ять кроків для поліпшення соціального становища людей праці. У першу чергу необхідне посилення відповідальності роботодавців та уряду за невиконання Генеральної угоди між державою, роботодавцями та профспілками. Порушення Генугоди спостерігаються в частині дотримання робочого часу і часу відпочинку, оплати праці, гарантій і компенсацій, техніки безпеки та охорони праці.

За словами голови НФПУ, «сьогодні неефективно працюють усі державні установи, що відповідають за охорону праці. Ці структури є неефективними та корумпованими». Відповідно, на думку представників НФПУ, необхідна передача контролю за охороною праці від державних структур у виключну компетенцію профспілок. НФПУ констатує, що ні Державний комітет з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду, ні інспекція праці при Міністерстві праці, ні Фонд страхування від нещасного випадку на виробництві, ні Фонд страхування від тимчасової втрати працездатності належно не стежать за дотриманням техніки безпеки, умовами праці на підприємствах та оздоровленням людей. Крім того, станом на січень 2011 р. дефіцит бюджету Фонду страхування від тимчасової втрати працездатності становив 750 млн грн, він припинив сплачувати лікарняні і вже заборгував понад 480 млн грн. Найбільша заборгованість у Києві – 120 млн грн, Донецьку – 70 млн грн, Дніпропетровську – 35 млн грн. У НФПУ відзначають необхідність удосконалення законодавчого поля задля нормалізації трудових і соціальних відносин. На думку профспілкових організацій, необхідно, по-перше, внести зміни у проект нового Трудового кодексу, який дає багато преференцій роботодавцям (зокрема, право встановлювати 10-годинний робочий день). По-друге, спростити процедуру законного проведення страйків: розширити перелік вимог, які можна висувати роботодавцю разі виникнення трудового конфлікту; спростити процедуру оголошення колективного трудового спору; створити незалежну Національну службу посередництва і примирення; звузити перелік підстав для визнання страйку незаконним у судовому порядку; зняти з профспілок

обов'язок покривати роботодавцю збитки, завдані страйком. По-третє, слід на законодавчому рівні створити систему трудових судів, які б фахово і неупереджено розглядали лише справи, пов'язані з трудовими конфліктами.

На думку представників НФПУ, також потрібним є впровадження масштабної державної програми за участю профспілок та роботодавців щодо створення нових робочих місць. Ця програма має фінансуватися з державного бюджету і передбачати виважений перелік перспективних галузей економіки та чіткі помісячні терміни створення робочих місць у цих галузях. Також для її ефективного впровадження слід зобов'язати банки спрямовувати 80 % коштів на підтримку реального сектору економіки. «Основне питання, яке ми вважаємо дуже істотним, що не дає можливості сьогодні захищати права найманих працівників, це – політична заангажованість профспілкового руху. Потрібна деполітизація профспілкового руху», – підкреслював, завершуючи свій виступ, М.Якібчук. За його словами, сьогодні більшість профспілкових об'єднань України перетворилися на філії політичних партій і насправді представляють інтереси їхніх власників, тобто олігархів. Тільки незалежні, активні й об'єднані профспілки здатні відстоювати інтереси найманих працівників. Без них подолати соціальну кризу неможливо.

Також під час оприлюднення результатів моніторингу трудових конфліктів, підготовленого Національним форумом профспілок України, директор Міжнародного інституту демократій С. Таран окреслив нинішні соціальні та політичні наслідки трудових відносин в Україні і визначив майбутні основні проблеми та інтриги політики в контексті соціальних відносин в Україні. «Хотілось би поговорити про суспільство. Тут важливі дуже серйозні дві тенденції. Перша тенденція – те, що в Україні все більше буде зростати розшарування між невеликою групою дуже багатих людей і значним класом тих людей, які потребують постійної соціальної підтримки. Це дуже серйозна тенденція, що, фактично, визначає обличчя української політики, це – постійна політична нестабільність через наявний колосальний розрив між тими, хто є дуже багатий і тими, хто є дуже бідний», – підкреслював у своєму виступі С.Таран.

Другою тенденцією є зростання протестних настроїв в Україні – розширення сектору виборців, які на найближчих виборах готові голосувати «проти всіх». Крім того, буде збільшуватись кількість тих, хто «не визначився», або «готовий змінити свої політичні уподобання». Нарешті, матиме тенденцію збільшення політичної апатії – небажання українців узагалі брати участь у виборах своєї влади. Зі зростанням протестних настроїв та політичної апатії прямо пов'язана відсутність дієвих соціальних реформи з боку нинішньої та попередньої влади, а також брак дієвого інформаційного діалогу між владою та громадянами.

На думку С.Тарана, відповіддю влади на соціальні зміни в суспільстві стане виведення малого і середнього бізнесу «в тінь» (зокрема, через Податковий кодекс), що дасть змогу, по-перше, акумулювати значну частину коштів у руках чиновників, або представників великого капіталу. А по-друге, дасть змогу

контролювати політичну поведінку малих та середніх підприємців, які, будучи «в тіні», стануть значно вразливішими для адміністративного тиску. Крім того, буде відбуватися «нав'язування суспільству питань, що не потребують дієвих кроків з боку влади, але здатні розколоти суспільство за політичною ознакою та здійснити політичну мобілізацію», говорив С.Таран. Цими питання є не соціально-економічні проблеми (розподіл бюджету, соціальні реформи, боротьба з корупцією), а теми так званої «символічної політики» (статус мови та мов, ставлення до історії, політична символіка, релігія тощо).

Відбуватиметься протидія контактам українських громадських організацій з міжнародними організаціями, які, на переконання влади, лобюватимуть ідею революційних змін в Україні, вважають в Міжнародному інституті демократії.

Також С.Таран прогнозував придушення незалежного профспілкового руху, який, відповідно до соціально-економічної структури України, має потужний потенціал та історію успішних виступів проти монополізованої влади (зокрема, на початку 90-х років ХХ ст. «походи шахтарів на Київ» істотно впливали на кадрові позиції в тодішньому уряді). За словами директора Міжнародного інституту демократії, основними проблемами та інтригами, породженими, зокрема, станом трудових відносин в Україні, стануть: по-перше, заповнення ніші справжньої дієвої опозиції, яка, відповідно до суспільно-політичних очікувань, повинна мати потужний моральний авторитет та створити розгалужені регіональні та професійні мережі.

По-друге, визначення тем політичного дискурсу в Україні, який може бути наповнений або соціально-економічними питаннями (розподіл бюджету, соціальні реформи, боротьба з корупцією), які загалом об'єднують різні регіони України, або питаннями «символічної політики» (статус мови та мов, ставлення до історії, політична символіка, релігія), які посилюють політичні розбіжності між різними регіонами України.

По-третє, переміщення основних політичних баталій на майбутніх парламентських виборах 2012 р. в мажоритарні округи. Саме переможці виборів на мажоритарних округах вирішать долю майбутньої парламентської більшості.

По-четверте, визначення у лавах влади відповідальних за гальмування соціально-економічних реформ. Цими відповідальними, вочевидь, будуть високі чиновники Кабінету Міністрів та окремі представники Президента в регіонах України.

Довідка:

Національний форум профспілок України (створений 19 грудня 2004 р.) нараховує 18 всеукраїнських професійних об'єднань. Щороку експерти НФПУ проводять моніторинг трудових конфліктів, який оприлюднюють напередодні 1 травня.

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин пока не видит в парламенте необходимого количества голосов для принятия решения, которое бы обеспечило личное голосование каждого народного депутата.

По словам В. Литвина, парламент в обязательном порядке должен вернуться к рассмотрению этого вопроса. «Но вы понимаете, что для этого нужно 226 голосов. Пока еще я не вижу 226 голосов», – сказал он.

В. Литвин также считает, что нужно обязать каждого депутата принимать участие в голосовании, а не уклоняться от него, если он не поддерживает какое-то предложение.

«Нужно ввести норму, что депутат обязан голосовать “за”, “против”, “воздержался”. Потому что когда депутату говоришь, почему же Вы не были в зале, он говорит: “Я был”. Но по голосованию там точки и это значит, что он не голосовал. А он говорит: “А я не разделяю норм данного закона”. Так проголосуй “против”», – добавил В. Литвин (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 4.05).

Голова Верховної Ради В. Литвин в інтерв'ю «5 каналу» висловив переконання, що уряд М. Азарова, незважаючи на його невдачу за основними напрямками реформування країни, змінювати до парламентських виборів 2012 р. ніхто не буде.

«По-перше, на переправі коней не міняють. По-друге, з осені у нас розпочнеться жвава підготовка до виборів, за рік. За цей період, як мені здається, буде тіснувато в опозиції. Зрозуміло, що люди краще підтримують тих, хто критикує владу: і представники влади будуть критикувати владу, і проурядова більшість буде критикувати владу. Тому йти на певний період в уряд, якщо уявити гіпотетично, що буде ухвалено рішення про відставку уряду, таких сміливців, готових до самопожертви, не буде. Тим більше, треба дати можливість уряду реалізувати себе сповна і показати свій реформаторський талант», – наголосив спікер.

Щодо основних напрямів реформ В. Литвин зазначив, що питання Житлового і Трудового кодексів наразі не є актуальним, а в питанні пенсійної реформи поспішати не можна. «Щодо пенсійного законодавства. У цьому питанні на перше місце поставили проблему пенсійного віку. Добре, що зараз Кабмін заявляє, що підтримує мою позицію про те, що це має бути добровільний принцип. Я думаю, тут мудро вчинили: і Президент сказав, що в цьому питанні нам не треба поспішати, і Кабінет Міністрів погодився», – сказав В. Литвин (*Фундація «Відкрите суспільство»* (www.deputat.org.ua). – 2011. – 4.05).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко вважає проведення чемпіонату Європи з баскетболу в Україні більш реальною ідеєю на відміну від ідеї щодо зимової Олімпіади у 2022 р. Про це він сказав, коментуючи заяву Президента України В. Януковича щодо проведення в Україні чемпіонату світу з баскетболу.

«Я залишаюся на думці, що в Україні потрібно розвивати і підтримувати, в тому числі за рахунок держбюджету, так звані традиційні види спорту, якими займаються сотні тисяч, а то і мільйони людей», – сказав М. Томенко. За його словами, ідея, яку озвучив Президент, очевидно маючи на увазі проведення в Україні не чемпіонату світу, а чемпіонату Європи, є адекватною, оскільки баскетбол є популярним видом спорту в Україні. Він також додав, що ідею щодо боротьби за право на проведення чемпіонату Європи з баскетболу в 2015 р. в Україні виношувала і Федерація баскетболу. «І це дасть можливість нарешті побудувати в Києві європейський зал ігрових видів спорту та створити належні умови для українського баскетболу», – додав М. Томенко (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.05*).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко заявив, що опозиція підтримує скасування обов'язкового технічного огляду для легкових автомобілів. Про це М. Томенко сказав, коментуючи внесений Президентом України на розгляд парламенту проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення надмірного державного регулювання у сфері автомобільних перевезень.

Віце-спікер парламенту висловив переконання, що, незважаючи на те, що ініціативу громадськості та опозиції переформатували в ініціативу Президента, опозиція голосуватиме за ухвалення цього законопроекту, оскільки йдеться про необхідність ліквідувати тіньові та корупційні схеми, які використовуються працівниками Державтоінспекції під час проходження техоглядів. Він наголосив, що за оцінками експертів близько 90 % власників транспортних засобів отримують талон про проходження технічного огляду без здійснення перевірки, за допомогою так званих корупційних схем, а обсяг таких неофіційних платежів щороку становить близько 1 млрд грн.

Підсумовуючи, М. Томенко висловив переконання, що наступному пленарному тижні цей законопроект, як мінімум, буде прийнято в першому читанні (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.05*).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко переконаний, що свобода преси має будуватися зі свободи місцевих засобів масової інформації.

За його словами, попри проблеми центральних медіа, на сьогодні місцева преса повернулася в радянське минуле. М. Томенко зауважив, що на цю ситуацію ніхто не звертає уваги, але нині, особливо друковані засоби масової інформації, засновниками яких є місцева влада, є своєрідними «літописами» із життя голів обласних чи районних адміністрацій.

Віце-спікер наголосив, що в місцевій пресі, крім детальних описів: «що заявив і про що подумав» голова обласної, районної адміністрації чи міський голова, зазвичай можна прочитати тільки привітання або некрологи. «Решта монополю належить місцевій владі. Отака виникла парадоксальна ситуація за гроші платників податків, за гроші місцевої громади – ні слова про реальне життя місцевої громади, а детальний аналіз про життя чиновників», – зазначив М. Томенко.

За його словами, якщо ми хочемо говорити про реальну свободу преси, потрібно починати з місцевої преси. «Потрібно будувати роботу медіа таким чином, щоб це були медіа територіальних громад, а не медіа чиновників на гроші територіальних громад», – додав М. Томенко (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 3.05*).

Голову Комітету з питань європейської інтеграції, керівника української парламентської делегації в Парламентській асамблеї ЄС – Східне Партнерство (ПА ЄВРОНЕСТ) Б. Тарасюка обрано на посаду співпрезидента від східноєвропейського компонента.

3 травня 2011 р. у м. Брюссель (Королівство Бельгія) в Європейському Парламенті відбулось Інавгураційне засідання Парламентської асамблеї ЄС – Східне Партнерство (ПА ЄВРОНЕСТ). Учасники урочистого засідання, після дворічної підготовки, відкрили роботу нової парламентської опори «Східного партнерства», яка об'єднує представників Європейського Парламенту та парламентів Азербайджану, Вірменії, Грузії, Молдови та України.

Зазначалося, що саме Україна, в особі голови парламентського Комітету з питань європейської інтеграції Б. Тарасюка, від самого початку активно долучилася до процесу формування асамблеї, відіграла конструктивну роль у започаткуванні цього проекту і всіляко надавала сприяння у вирішенні питання повноправної участі білоруської делегації.

Голову делегації Європейського Парламенту К. Вігеніна було підтримано на посаду співпрезидента зі сторони ЄС.

У засіданні взяли участь президент Європейського Парламенту, спікери парламентів Вірменії та Молдови, перші заступники голів парламентів Азербайджану та Грузії, глави та члени національних парламентських делегацій та делегації Європейського Парламенту до ПА ЄВРОНЕСТ.

Верховну Раду України за дорученням спікера українського парламенту В. Литвина представляв керівник делегації до ПА ЄВРОНЕСТ Б. Тарасюк, а також народні депутати України А. Болюра, О. Зарубінський, Р. Зварич, В. Кравчук,

С. Курпіль, Ю. Ковалевська, В. Лук'янов, Ю. Каракай (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 4.05).

Председатель Верховной Рады В. Литвин не поехал на учредительное заседание Парламентской ассамблеи ЕВРОНЕСТ из-за перенесенной операции на колене. Об этом заявил 3 мая председатель Комитета ВР по евроинтеграции Б. Тарасюк.

«Мне, как человеку, который потратил много времени, сил и энергии, чтобы начала работать ЕВРОНЕСТ, хотелось бы, чтобы был наш спикер. Но есть обстоятельства, которые в праве называются “форс-мажор”. Так вот, в данном случае речь идет о том, что Владимиру Михайловичу сделали операцию на колене, и я думаю, что здесь ни у кого не вызывает сомнений, что это форс-мажор», – сказал Б. Тарасюк.

В то же время он не уточнил, почему в Брюссель также не приехал ни один из заместителей Председателя ВР (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>)*). – 2011. – 3.05).

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва підтримує проект закону «Про внесення змін до ст. 10 Закону “Про пожежну безпеку”» (щодо декларативного принципу).

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 8388) спрямований на приведення законодавства у сфері пожежної безпеки у відповідність із Законом «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Законопроектом пропонується встановити, що підприємства, що належать до категорії пожежонебезпечних об'єктів, можуть запроваджувати свою діяльність за декларативним принципом за умови укладення договорів добровільного страхування відповідальності перед третіми особами.

Згідно з проектом, підставою для видачі дозволу є висновок за результатами оцінки протипожежного стану підприємства, об'єкта чи приміщення, що проводиться органом державного пожежного нагляду або суб'єктом господарювання, який одержав ліцензію на проведення такої оцінки.

Прийняття законопроекту, вважають члени комітету, дасть змогу чітко визначити підстави для видачі документів дозвільного характеру органами державного нагляду у сфері пожежної безпеки. Розширення переліку підприємств, які зможуть запроваджувати свою діяльність за декларативним принципом, сприятиме подальшому розвитку підприємництва (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 4.05).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Господарського кодексу України» (щодо обмежень у здійсненні підприємницької діяльності).

Законопроектом (реєстр. № 4651) з метою продовження кодифікації господарського законодавства України пропонується перенести зміст ст. 4 «Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності» Закону «Про підприємництво» до Господарського кодексу, доповнивши його новою ст. 43-1 з такою самою назвою.

Згідно із проектом, діяльність, пов'язана з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, здійснюється відповідно до Закону «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори». Діяльність, пов'язана з охороною окремих особливо важливих об'єктів права державної власності, перелік яких визначається у встановленому Кабінетом Міністрів порядку, а також діяльність, пов'язана з проведенням криміналістичних, судово-медичних, судово-психіатричних експертиз та розробленням, випробуванням, виробництвом та експлуатацією ракет-носіїв, у тому числі з їх космічними запусками з будь-якою метою, може здійснюватися тільки державними підприємствами та організаціями, а проведення ломбардних операцій – також і повними товариствами.

Документом передбачено також, що діяльність, пов'язана з виробництвом бензинів моторних сумішевих з добавками на основі біоетанолу, виготовленого з біологічно відновлюваної сировини, вміст якого в зазначених бензинах становить від двох об'ємних відсотків або з вмістом ефіру етил-трет-бутилового (ЕТБЕ) від п'яти об'ємних відсотків, здійснюється підприємствами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів. Діяльність, пов'язана з виробництвом біоетанолу, здійснюється державними спиртовими заводами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.05).*

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування вирішив продовжити роботу над підготовкою законопроекту «Про державну службу» до другого читання.

Таке рішення було ухвалено під час засідання комітету 4 травня 2011 р. Упродовж засідання народні депутати розглянули зауваження і пропозиції, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту закону (реєстр. № 8306), який було прийнято за основу 7 квітня 2011 р.

Законопроектом пропонується визначити основи державної служби, умови вступу на державну службу, порядок її проходження та припинення, правовий статус державних службовців, засади їх соціального і правового захисту.

Як зазначалося під час засідання комітету, до законопроекту надійшло понад 800 пропозицій народних депутатів України. Під час засідання було розглянуто

близько 450 пропозицій.

Розгляд законопроекту відбувся за представництва посадовців і фахівців багатьох зацікавлених державних органів та їх апаратів: Рахункової палати, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства юстиції, Міністерства соціальної політики, Головного управління державної служби, Секретаріату Конституційного Суду, Головного юридичного та Головного науково-експертного управлінь, Управління кадрів Апарату Верховної Ради України тощо (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.05*).

Образование украинских журналистов за счет западных грантов равносильно выращиванию армии врагов. Об этом заявила народный депутат от Партии регионов Е. Бондаренко.

«Если наши курсы журналистики и журналистские программы обучения и дальше будут финансироваться “соросоподобными”, то мы и дальше будем проигрывать информационные войны. Потому что учить журналистов за чужие деньги равносильно взращиванию иностранной армии в собственном государстве», – сказала Е. Бондаренко.

По ее словам, в некоторых странах общественные организации финансируются исключительно собственными гражданами.

«Поскольку зачастую есть соблазн для иностранных государств и фондов сработать по такому принципу: кто заказывает музыку, тот, простите, девушку и танцует», – пояснила она.

По ее мнению, в мире не существует по-настоящему удачных примеров насильственной демократизации, и СБУ должна пресекать такую деятельность западных фондов. «Такому вмешательству должна противостоять госмашина с сильной профессиональной Службой безопасности», – отметила представитель ПР (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 3.05*).

В скором времени украинскую милицию могут переименовать в полицию и провести в ней ряд реформ.

Соответствующий законопроект «О полиции» планирует зарегистрировать 10 мая в Верховной Раде профсоюз аттестованных работников ОВД Украины. Цель документа – приблизить работу украинской милиции к европейским стандартам.

Одним из плюсов такой реформы создатели законопроекта считают устранение негатива, закрепившегося в сознании людей по отношению к милиции. Также предлагается перевести органы правопорядка от карательных функций к социальным. То есть полицейские должны будут помогать людям, даже если человек обратится за простым советом. Сотрудники полиции также должны будут в обязательном порядке разъяснять задержанным их права. В законопроекте

учтены также нюансы, согласно которым, остановив водителя, полицейский не должен занимать у него много времени. При этом в законопроекте предлагается уменьшить нагрузку на участковых, а также повысить им зарплату (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 4.05).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав Закон України № 3204-VI «Про внесення змін до Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”» (від 7 квітня 2011 р.) та Закон України № 3205-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування свідоцтва про державу реєстрацію юридичної особи та фізичної особи – підприємця» (від 7 квітня 2011 р.) (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 29.04).

Президент України застосував право вето до Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» і повернув його до Верховної Ради України зі своїми пропозиціями.

Підставою для такого рішення стало те, що запровадження деяких положень Закону могло призвести до звуження прав громадян України на отримання належного енергопостачання. Зокрема, в Законі недостатньо чітко врегульовано питання відповідальності газорозподільних організацій за своєчасне встановлення лічильників природного газу. Президент України не може погодитися з тим, що ця відповідальність перекладається на споживачів, які внаслідок несвоєчасного встановлення з вини організацій лічильників можуть бути позбавлені можливості користуватися природним газом.

Також деякі передбачені Законом терміни встановлення лічильників природного газу не можуть бути дотримані, оскільки вони вже минули.

У Законі також не було враховано встановлене раніше прийнятими актами законодавства розмежування функцій між учасниками газового ринку відповідно до європейської практики.

У своїх пропозиціях глава держави визначив заходи, які необхідно вжити для врегулювання зазначених вище питань, та запропонував відповідні зміни до Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 30.04).

«Ця подія важлива для всіх країн, які бажать жити у світі без тероризму», – сказав Президент України В. Янукович, коментуючи на

прохання кореспондента агентства УНІАН знищення терориста № 1 Усами Бін Ладена (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 2.05).

«У Міжнародний день свободи преси хотів би сказати українським журналістам, що відстоюю і завжди буду відстоювати незалежність українських медіа, підтримувати вільних журналістів і робити все, щоб справа загибелі журналіста Г. Гонгадзе була доведена до кінця, а винні були покарані.

Ми повинні домогтися завершення розслідування справ, пов'язаних із зникненням журналістів. Влада буде створювати умови для того, щоб журналісти почувалися вільно в нашій країні. Незалежна Україна неможлива без незалежної преси», – заявив Президент України В. Янукович з нагоди Міжнародного дня свободи преси (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 3.05).

«Я прихильник того, що журналісти повинні виконувати свої обов'язки вільно. Я за те, щоб кількість вільних журналістів зростала, і преса в нас завжди була незалежною, але об'єктивною», – сказав Президент України, відповідаючи на запитання представників ЗМІ щодо рейтингу, складеного ГО «Інститут масової інформації» та Київською незалежною медіа-профспілкою.

Глава держави запропонував представникам ЗМІ навести конкретні приклади утисків у їхній діяльності з боку влади. «Я людина конкретна. Скажіть, де ви бачите ці утиски з боку влади. Якщо вони є, ми вживатимемо заходів», – сказав Президент.

«Я хотів би, щоб у нас у цьому питанні була чесна розмова, постійний діалог», – наголосив В. Янукович (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 4.05).

Збільшення надходжень до Пенсійного фонду є свідченням позитивних процесів у національній економіці. Таке переконання Президент України В. Янукович висловив 4 травня, під час спілкування з ветеранами в Українському державному медико-соціальному центрі на Київщині.

Глава держави, зокрема, відзначив, що у квітні поточного року до ПФ надійшло майже 11,5 млрд грн. «Порівняно з початком року – це плюс 18 %. Це означає, що збільшуються зарплати і йдуть відрахування до Пенсійного фонду, що почала працювати економіка», – сказав В. Янукович.

У своєму виступі Президент окреслив ситуацію в економіці в минулому та

поточному роках. В. Янукович нагадав, що 2010 р. був дуже складним, однак до його завершення вдалося скоротити дефіцит бюджету з 15 до 5 %, не були зірвані виплати зарплат, пенсій, соціальних видатків.

В. Янукович наголосив: найголовніше, що торік вдалося закласти фундамент економічного розвитку країни і розпочати її реформування. «Практично до кінця 2011 р. ми охопимо реформами всі напрями життєдіяльності держави», – зазначив Президент.

В. Янукович також підкреслив, що рівень зарплат і пенсій зростатиме **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 4.05).**

Глава держави підпише зміни до закону про святкування Дня Перемоги, що передбачають вивішування прапорів Перемоги на 9 Травня на адміністративних будівлях країни. Як зазначив В. Янукович, він має намір підписати цей закон, щойно той надійде до Адміністрації Президента.

«Як тільки він надійде, я підпишу цей закон. Тому що я переконаний: той прапор, який майорів над Рейхстагом у травні сорок п'ятого – це символ Перемоги, з яким ішли всі учасники Великої Вітчизняної до Перемоги в цій страшній війні», – наголосив В. Янукович в інтерв'ю журналістам під час відвідання Українського державного медико-соціального центру в селі Циблі.

Глава держави підкреслив, що саме тому цей прапор повинен використовуватися під час святкування 9 Травня разом із державними прапорами **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 4.05).**

Минулорічне рішення про базування Чорноморського флоту Росії в Криму було виправданим, зважаючи на складну ситуацію в країні. Про це Президент України В. Янукович заявив 4 травня, під час спілкування з ветеранами в Українському державному медико-соціальному центрі на Київщині.

В. Янукович наголосив, що важка ситуація потребувала неординарних кроків, одним з яких стало підписання угоди з Росією щодо базування ЧФ у Криму. Президент нагадав, що результатом цього рішення стало зниження ціни на газ для України на 100 дол. за 1 тис. куб. м. «Якби ми цього не зробили у минулому році, ми б “поклали” всю нашу промисловість», – зазначив В. Янукович, додавши, що йшлося, зокрема, про гірничу, металургійну та хімічну галузі.

Президент нагадав, що згідно з угодою про базування Чорноморського флоту РФ у Криму від 1996 р. Україна отримувала щороку 98 млн дол., а після 2017 р. цей документ міг бути пролонгований кожні п'ять років.

Глава держави, окрім того, нагадав, що за новою угодою щорічна плата російської сторони за базування її флоту в Криму становить 4 млрд дол.

Коментуючи закиди опонентів щодо підписання цього документа, Президент висловив здивування, чому всі вони мовчали, коли у 2009 р. уклалися вкрай не вигідні для України газові контракти.

У цьому контексті глава держави сказав, що питання перегляду газових угод 2009 р. і дотепер залишається невирішеним. «Це питання головне, а не Чорноморський флот», – зауважив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 4.05).

У 2012 р. в Україні завершиться процес будівництва інфраструктури, необхідної для проведення в державі футбольного Євро-2012. Про це Президент України В. Янукович заявив 4 травня, під час спілкування з ветеранами в Українському державному медико-соціальному центрі на Київщині.

Глава держави висловив переконання, що об'єкти, побудовані до цієї визначної спортивної події, успішно слугуватимуть наступним поколінням. Президент додав, що гідний прийом в Україні футбольного Євро-2012, безумовно, позитивно вплине на імідж держави у світі та дасть можливість і надалі «займати серйозну позицію», зокрема в питаннях проведення масштабних спортивних подій.

«Ми дивимось у майбутнє з великою надією і віримо у власні сили», – підкреслив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 4.05).

Президент України В. Янукович призначив О. Забрудського головою Державної міграційної служби замість звільненого Д. Ворони.

Це передбачено президентськими указами №541/2011 і №529/2011 від 29 квітня відповідно. Нагадаємо, Президент України В. Янукович своїм указом №405/2011 від 6 квітня затвердив положення про Державну міграційну службу (*Західна інформаційна корпорація (http://zik.com.ua)*). – 2011. – 5.05).

28–29 квітня, під час VI та VII засідань робочої групи з питань удосконалення законодавства про вибори, було завершено роботу над внесенням та розглядом постатейних пропозицій до розробленого попереднього варіанта проекту закону про вибори народних депутатів.

«Біля сорока присутніх на засіданні учасників робочої групи (серед яких були українські вчені, політики, члени Центральної виборчої комісії, представники опозиції, громадських організацій тощо) надавали свої пропозиції щодо вдосконалення виборчого законодавства.

Також до роботи та обговорення долучились міжнародні експерти: ОБСЄ (OSCE), Міжнародна фундація виборчих систем (IFES), Агентство США з

міжнародного розвитку (USAID)», – зазначила радник Президента України, представник Президента України у Конституційному Суді України О. Лукаш.

За результатами роботи групи, нормопроектувальники Міністерства юстиції доопрацюють текст законопроекту, який буде надано членам робочої групи для ознайомлення, подальшої роботи над ним та оприлюднено на сайті Міністерства юстиції України.

Далі роботу над законопроектом буде продовжено за участі членів та співробітників Центральної виборчої комісії.

Після завершення роботи над текстом українських фахівців проект обов'язково буде направлений до Венеціанської комісії, ОБСЄ (OSCE) та Міжнародної фундації виборчих систем (IFES).

З урахуванням їхніх рекомендацій та висновків проект закону буде остаточно доопрацьований та внесений до Верховної Ради України Президентом України В. Януковичем, підкреслила О. Лукаш (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2011. – 29.04).

Золотовалютні резерви України досягли історичного максимуму і становлять близько 37 млрд дол. Про це в інтерв'ю Першому національному каналу заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров.

«Наші валютні резерви досягли історичного максимуму. Вони становлять приблизно 37 млрд дол. Такого в історії України ще не було. Це пов'язано з тим, що у нас значно активізувався експорт, пожвавились перекази із-за кордону наших людей, які працюють за межами України. Крім того, був реалізований цілий ряд успішних проектів. Тобто, у принципі, у нас позитивне сальдо платіжного балансу. Я підкреслюю: за товарами і послугами. А за товарами, дійсно, є певний мінус, але в цілому у нас до країни надходить валюти більше, ніж з країни виходить, тому у нас зростають валютні резерви», – підкреслив М. Азаров.

За його словами, негативне сальдо торгівлі товарами склалося у зв'язку з тим, що доходи громадян зростають і відповідно зростає попит на імпорتنі товари. Так, нових автомобілів українці купили вдвічі більше, ніж минулого року. «У нас зросла купівельна спроможність людей. Хто би що не казав, – громадяни стали більше купувати імпорتنю продукцію. У нас почав зростати імпорт. Він зріс уже на 30 %», – підсумував глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 4.05).

Перша черга Подільського мосту буде введена в експлуатацію у травні 2012 р. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час виїзної наради з питань будівництва об'єктів транспортної інфраструктури у м. Києві у 2011–2012 рр.

«Ми ставимо перед собою завдання першу чергу мосту запустити до травня 2012 р., а повністю будівництво ми завершимо на початку 2013 р.», – зазначив М. Азаров.

Крім того, Прем'єр-міністр поінформував, що 4 квітня під час наради обговорювалась перспектива модернізації транспортної інфраструктури міста Києва на найближчі п'ять років, яка передбачатиме завершення робіт щодо створення великого каналізаційного колектора, будівництва нових ліній метрополітену, основних транспортних розв'язок та створення кільцевого залізничного сполучення у Києві. «Надзвичайно важливо, що на всіх цих будівельних роботах працюватимуть наші люди – це наша зарплата, нові робочі місця, це розвиток міста Києва», – наголосив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 4.05).

Не може існувати такий договір, який одну сторону влаштовує, а іншу ні. Про це в інтерв'ю Першому національному телеканалу заявив Прем'єр-міністр Україна М. Азаров. Він підкреслив, що за чинними газовими угодами Україна отримує російський газ дорожче, ніж країни Європи, а тому формулу ціни на газ обов'язково треба переглядати.

Крім того, глава уряду поінформував, що газойль в енергетиці України практично не застосовується, а тому у газовій формулі доречно його замінити на вугілля. «Ідеться про європейський підхід, коли вартість газу прив'язується до вартості того енергетичного ресурсу, який може газ замінити. А який ресурс може замінити газ в Україні? Наприклад, вугілля. У нас багато вугілля. Так чому ж не прив'язатися в цій формулі до вугілля?» – зазначив Прем'єр-міністр, нагадавши, що для України прийнятною є ціна газу приблизно в 200 дол. за 1 тис. куб. м з урахуванням знижки, одержаної за «харківськими угодами» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 2.05).

Україна навела Росії вагомі аргументи для перегляду формули ціни на газ. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров в ефірі телеканалу «Україна».

«Ми росіянам показали, що сьогодні Україна отримує газ за формулою Тимошенко значно дорожче, ніж Німеччина, Польща. Це хіба нормально? Це що, вписується в наше стратегічне партнерство? Тобто аргументи, які навів наш Президент, і аргументи, які нині ми наводимо, – досить серйозні. І за великим рахунком, Росія змушена буде з нами погодитися», – заявив М. Азаров.

Глава уряду підкреслив, що экс-прем'єр-міністр Ю. Тимошенко, підписавши кабальні для України газові угоди, перевищила свої повноваження і нанесла державі величезні збитки.

М. Азаров підкреслив, що Україна досягне згоди з РФ про перегляд формули ціни на газ виключно шляхом переговорів, не вдаючись до судового тиску.

Прем'єр-міністр поінформував, що, за підсумками нещодавнього візиту міністра енергетики і вугільної промисловості України Ю. Бойка до Москви, досягнуто «першого конструктивного результату» і після травневих свят

переговорний процес буде продовжено. «Після свят до нас очікується у відповідь візиту Ю. Бойка візит його візаві. Ми ці питання не затягуватимемо. Я переконаний, що за наявності політичної волі, а вона є у керівництва Росії, ми знайдемо компроміс», – підсумував глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 2.05).

У разі відсутності попиту в українських покупців на китайську гречку, яку в кінці квітня доставили в Україну, її покладуть до державного резерву. Про це повідомив журналістам Прем'єр-міністр України М. Азаров після наради з розвитку транспортних проєктів у Києві.

«Не будуть купувати китайську гречку – покладемо в резерв, буде зберігатися. Вона, до речі, прекрасної якості, нормальної, і нехай лежить. Це – продукт, який може довго зберігатися», – зазначив Прем'єр.

При цьому він підкреслив, що ажіотажу в країні на гречку немає і кожен, хто хоче її купити, може це зробити.

Він нагадав, що кожен суботу-неділю в Києві та обласних центрах проходять ярмарки, на яких «можна купити гречку за нормальною ціною».

Нагадаємо, що кілька днів тому в Одесу прибуло судно з китайською гречкою – 500 т. Судно вийшло з китайського порту Дальян ще 9 березня. Загалом скандально відома компанія «Хліб Інвестбуд» уклала контракти на постачання в Україну 4 тис. т гречки. Продавати китайську гречку в Україні планували по 19 грн (при ціні в Китаї – менше 1 дол./кг) (*Західна інформаційна корпорація (http://zik.com.ua)*). – 2011. – 4.05).

4 травня у Києві відбулася зустріч міністра оборони України М. Єжеля з Надзвичайним і Повноважним Послом Словацької Республіки в Україні П. Гамжиком.

М. Єжель та П. Гамжик обговорили питання, пов'язані з участю міністра оборони України у зустрічі керівників оборонних відомств Вишеградської четвірки, яку заплановано провести 12 травня у словацькому місті Левоча у форматі «В4 + Україна».

«Зустріч керівників оборонних відомств у форматі “Вишеградська четвірка плюс Україна” надасть новий потужний імпульс розвитку багатостороннього оборонного співробітництва», – зазначив П. Гамжик.

Посол також ознайомив главу вітчизняного оборонного відомства з ходом економічних реформ, які впроваджуються в Словаччині, і підкреслив, що Словацька Республіка прагне розвивати контакти з Україною на урядовому рівні та поглиблювати співпрацю в оборонній сфері.

П. Гамжик представив міністру оборони України М. Єжелю новопризначених аташе з питань оборони при Посольстві Словацької Республіки в Україні

підполковника М. Сабо та військово-повітряного аташе при Посольстві Словацької Республіки в Україні підполковника М. Шпірека.

Міністр оборони України М. Єжель подякував П. Гамжику за підтримку Словацькою економічних та соціальних реформ, які проводяться в Україні.

Також під час зустрічі сторони обговорили питання розвитку співпраці в рамках регіональних ініціатив, зокрема щодо активізації практичних аспектів підготовки та діяльності багатонаціонального українсько-словацько-угорсько-румунського інженерного батальйону «Тиса».

Міністр оборони України М. Єжель та Надзвичайний і Повноважний Посол Словацької Республіки в Україні П. Гамжик висловили сподівання, що розвиток двостороннього співробітництва між Україною і Словацькою буде динамічно розвиватися (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 4.05).

Українські міжнародні автоперевізники отримали від Італії 800 додаткових дозволів на здійснення вантажних перевезень у 2011 р. Відповідну домовленість було досягнуто під час засідання Змішаної українсько-італійської комісії з питань міжнародних перевезень вантажів та пасажирів, що проходила 28–29 квітня 2011 р. в Римі.

Італійські дозволи на перевезення вантажів для українських перевізників – одні з найдефіцитніших. На 2011 р. сторони обмінялись (базова квота) 15 тис. дозволів. Утім, як показує практика, такої кількості дозволів недостатньо для виконання українськими перевізниками вантажоперевезень згідно із укладеними річними контрактами. Відтак під час проведення Змішаної комісії українська делегація на чолі з головою Державної адміністрації автомобільного транспорту С. Доброходом домовилась про збільшення цьогорічної квоти на 800 дозволів: 500 дозволів для вантажних автомобілів, що відповідають екологічним вимогам Євро-III, та 300 дозволів для автомобілів екологічністю Євро-V (будуть передані Україні до кінця червня 2011 р.). Зазначені 500 дозволів будуть розподілені згідно з методикою серед українських перевізників на черговому засіданні комісії з розподілу дозволів Італії та Угорщини, що відбудеться 6 травня 2011 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 4.05).

Україна сьогодні має всі можливості для забезпечення в майбутньому власних потреб у вертольотах. Про це журналістам заявив перший віцепрем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Ключев.

«У нас виробляються двигуни практично до всіх типів вертольотів, які існують у світі. У нас є підприємства, які зможуть робити і корпуси, і більшість вузлів та агрегатів для нових українських вертольотів. Тому ми просто зобов'язані в середньостроковій перспективі запуснути їх власне виробництво», – наголосив А. Ключев.

За його словами, на сьогодні парк вертольотів, які експлуатуються в нашій країні, досить застарів і потребує оновлення. Частка машин, які працюють до 10 років, не перевищує 15 %. Вік же більшості вертольотів перевищує 20 років, повідомив перший віце-прем'єр-міністр.

А. Ключев заявив, що доручив Агентству з управління державними корпоративними правами спільно з Міністерством оборони опрацювати оптимальну технологічну модель виробництва вертольотів, у тому числі з використанням механізмів державно-приватного партнерства з ВАТ «Мотор Січ» та іншими підприємствами.

А. Ключев повідомив, що «Мотор-Січ» уже починає проводити модернізацію російських вертольотів Мі-8, у результаті чого подовжується термін їх служби. За його словами, це важливо з точки зору перспектив розвитку вітчизняної економіки, зростання потреб ряду її галузей у подібній техніці. Ідеться про пасажирські перевезення, про потреби української армії та інших силових міністерств і відомств, сферу охорони здоров'я та про виконання завдань щодо запобігання і ліквідації наслідків стихійних лих та техногенних катастроф, заявив А. Ключев.

Він також повідомив, що нещодавно Президент України дав доручення вже найближчим часом посилити МНС України кількома новими вертольотами для поліпшення готовності до очікуваних лісових пожеж (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 4.05*).

З 1 по 15 травня в Україні проходить Щорічна всеукраїнська благодійна акція «Серце до серця», покликана допомогти дітям, хворим на діабет. Фінал акції буде проведено 14–15 травня 2011 р.

Міністерство охорони здоров'я України п'ять років поспіль підтримує діяльність та сприяє у проведенні акції, яка дасть змогу покращувати матеріально-технічну базу обласних дитячих лікарень.

Протягом 2006–2010 рр., завдяки проведеним заходам, було зібрано понад 8 млн грн, які витратили на закупівлю медичного обладнання для обласних дитячих лікарень:

- у 2006–2007 рр. – для лікування та запобігання вадам слуху в дітей;
- у 2008–2009 рр. – для лікування та запобігання вадам зору в дітей;
- у 2010 р. акція була спрямована на допомогу новонародженим та передчасно народженим дітям.

Благодійна акція проходитиме у всіх областях України і супроводжуватиметься проведенням концертів, вистав, конкурсів з участю учнівської та студентської молоді, членів різних громадських і благодійних об'єднань. Під час проведення благодійної акції відбудеться збір коштів, на які буде закуплене медичне обладнання для обласних дитячих лікарень.

В областях працюватимуть мобільні медичні пункти, будуть залучені

волонтери акції з числа учнівської та студентської молоді, членів дитячих і молодіжних громадських організацій, благодійних об'єднань, проводитимуться акції серед загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів, підприємств організацій та установ, проводитимуться благодійні концерти і спортивні змагання під час фіналу акції, висвітлюватиметься хід проведення акції в засобах масової інформації (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 4.05).

У період з 2 по 6 травня 2011 р. у м. Женева, Швейцарська Конфедерація, відбувається засідання сьомої сесії Комітету Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) з питань розвитку та інтелектуальної власності. Участь у роботі комітету бере делегація з України на чолі з головою Державної служби інтелектуальної власності України Міністерства освіти і науки, молоді та спорту М. Паладієм. Доцільність участі у вищезазначеному заході безперечна – залучення українських представників до роботи комітету надасть їм можливість простежити за процесом реалізації рекомендацій, прийнятих на засіданнях Асамблеї держав – членів ВОІВ, оцінити ефективність імплементації цих рекомендацій, а також обговорити механізми координації роботи комітету з іншими органами ВОІВ з метою реалізації згаданих рекомендацій та відстояти пріоритетні для України програми (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 4.05).

ПОЛІТИКА

ВО «Свобода» призывает своих сторонников срывать красные флаги. Об этом говорится в заявлении политсовета ВО «Свобода», обнародованном на сайте партии.

«Мы обязаны остановить имперский реванш. Помните: сегодня мы дадим им вывесить красные флаги геноцида и террора – завтра они отберут у нас независимость и обрекут нашу нацию на гибель. Долой красное знамя советской оккупации», – говорится в нем.

Политсовет объединения подчеркивает, что ст. 20 Конституции определяет, что приравнивание любых других флагов к государственному сине-желтому знамени может быть осуществлено только определенным ст. 156 Конституции Украины способом – закон должны принять не менее двух третей от конституционного состава Верховной Рады и утвердить Всеукраинским референдумом, который назначает Президент.

Таким образом, по мнению ВО «Свобода», Закон «О внесении изменений в Закон Украины “Об увековечении Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.”», принятый 21 апреля является неконституционным, а

вывешивание красных флагов – незаконным (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.05).

Нардеп от НУ – НС А. Гриценко считает, что сегодня власть давлением, возбуждением уголовных дел, разговорами о повышении проходного барьера помогает объединению оппозиции. Об этом он заявил в интервью изданию «Новости Донбасса».

Как сообщает пресс-служба политика, А. Гриценко заявил, что оппозиционные политсилы улучшают свою координацию как на центральном, так и на региональном уровне. «Как по мне – пусть повышают хоть до 5, хоть до 10 %. Пролетят в первую очередь “регионы”, у них к парламентским выборам уже не будет 10 %. А оппозиция точно объединится», – отметил он.

В то же время А. Гриценко подчеркнул, что объединить усилия сегодня непросто по разным причинам, в том числе и из-за межличностных проблем. «Эта власть работает бульдозером, принимает решения быстро, но не умеет их исполнять. Такую власть можно остановить только сильным обществом, сильной оппозицией, сильной прессой», – заявил нардеп (*Главком: Новости политики и экономики // Гриценко считает, что оппозиция к выборам объединится, а ПР «пролетит»* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 4.05).

Полицейское агентство Евросоюза – Европол – предупреждает о возможных негативных последствиях отмены визового режима для Балканских стран, сообщает радио «Свобода».

В очередном докладе Европола идет речь о том, что преступные группировки из Балканского региона, Турции и стран бывшего СССР могут воспользоваться преимуществами свободного передвижения.

В качестве потенциальной угрозы такого типа в докладе названо возможное последующее упрощение визового режима с Украиной, Молдовой, Грузией и Россией. Эксперты Европола также рекомендуют не спешить с присоединением к Шенгенской зоне Румынии и Болгарии (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.05).

Відповідно до інформації прес-служби Ю. Тимошенко, президент Європейської народної партії В. Мартенс «глибоко занепокоєний» намірами В. Януковича змінити Конституцію «непрозорим шляхом, ще більше віддаливши Україну від норм і цінностей ЄС».

«Будь-які зміни в Конституції країни повинні відповідати європейським демократичним стандартам, а також зміцнювати розподіл влади і незалежність судової гілки», – наголосив він.

«Не забуваючи про всі попередні заяви ЄНП та заяви від імені ЄНП, я продовжуватиму пильно спостерігати за подіями в Україні і реагувати відповідним чином. Крім того, я ще раз висловлюю свою повну підтримку партії «Батьківщина» та її лідеру Ю. Тимошенко. Я з нетерпінням чекаю на зустріч з нею на нашому наступному розширеному саміті ЄНП в Брюсселі», – додав В. Мартенс.

Як відомо, партія «Батьківщина» входить до складу ЄНП (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2011. – 4.05).

Генеральная прокуратура возбудила уголовное дело в отношении бывших должностных лиц ГП «Национальный культурно-художественный и музейный комплекс “Мистецький арсенал”». Об этом сообщает пресс-служба ведомства.

Дело возбуждено 28 апреля по результатам проверки соблюдения требований законодательства при использовании бюджетных средств на реконструкцию и строительство помещений по ул. Ивана Мазепы, 28–30. По данным ГПУ, сумма ущерба государству составляет 3 млн грн.

В прошлом году в СМИ появилась информация о том, что новое правительство выявило массовые злоупотребления при строительстве «Мистецького арсенала». В частности было выявлено, что руководство «Мистецького арсенала» и Государственного управления делами проводило тендеры по строительству музея со злоупотреблениями (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>)). – 2011. – 4.05).

США призывают украинскую власть помнить о взятых на себя обязательствах в отношении свободы прессы и расследовать случаи цензуры и давления на СМИ. Об этом заявил посол США в Украине Джон Теффт в своей статье.

«Одним из самых славных достижений украинского гражданского общества за последнее десятилетие является появление свободной прессы и ряда организаций по мониторингу СМИ, стоящих на страже этой нелегко обретенной свободы», – говорится в публикации. По словам Д. Теффта, США приветствуют неоднократные публичные заверения Президента В. Януковича о приверженности свободной прессе, а также недавнее принятие закона, гарантирующего людям право доступа к официальной информации. В то же время посол отметил, что «одна только риторика не меняет поведение». «За этими заявлениями должны идти конкретные действия. Д. Теффт подчеркнул, что в честь Всемирного дня свободы прессы США вновь выступают с призывом к украинской власти помнить о взятых на себя обязательствах в отношении свободы прессы и расследовать случаи цензуры и давления на СМИ, привлекая к ответственности тех, кто препятствует реализации права граждан быть информированными (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>)). – 2011. – 3.05).

Лидеры Коммунистической партии рабочих и селян Л. Грач, Прогрессивной социалистической партии Украины Н. Витренко и объединения “Русское Вече” А. Свистунов заявили о необходимости социальной революции в Украине.

С таким заявлением Л. Грач, Н. Витренко и А. Свистунов выступили в ходе митинга в Симферополе 1 мая.

Участники мероприятия также обратились ко всем крымчанам «объединиться в борьбе за идеалы интернационализма и социальной справедливости» (***УРА-Информ*** (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 4.05).

Коммунистическая партия Украины обратится к президенту УЕФА М. Platini с требованием «не допустить проведения в фашистском Львове чемпионата Европы по футболу». Об этом заявил первый секретарь Львовского обкома КПУ М. Стула.

«Вся демократическая Европа празднует День Победы и только в двух областях Украины, Львовской и Ивано-Франковской, запретили поднимать флаги Победы», – отметил М. Стула.

Отметим, что во Львове представителям Коммунистической партии Украины не удалось провести 1 мая запланированный митинг у здания облгосадминистрации.

Акции коммунистов помешали представители ВО «Свобода», которые собрались возле здания ОГА. Они вместе с членами молодежной общественной организации «Сокол» начали свой пикет, протестуя против продажи земли и требуя отмены “харьковских соглашений”.

Между политическими оппонентами были выставлены тройные заграждения из более 500 сотрудников милиции, включая спецподразделения «Беркут» и «Грифон». Благодаря их усилиям удалось избежать столкновений между коммунистами и националистами. Как отметил председатель Львовской облорганизации Антифашистского комитета Украины А. Калинюк, «свободовцы» пытались спровоцировать драку (***МинПром – информация бизнес-класса*** (<http://minprom.ua>). – 2011. – 3.05).

ЕКОНОМІКА

Эксперты исключают резкий рост розничных цен на бензин и дизельное топливо в мае.

«О возможном резком росте нефтепродуктов в мае я не могу сказать, точно так же не могу сказать, что цены начнут снижаться. Цены на нефть продолжают оставаться высокими – в пределах 120–125 долл./барр. (сорт Brent) – поэтому падения цен на топливо в ближайшее время не будет», – сказал заместитель

директора научно-технического центра «Психея» Г. Рябцев.

Он отметил, что в настоящее время цены на отечественный бензин марки А-95 и дизельное топливо остаются недооцененными и имеют потенциал роста в размере 20–30 коп./л.

В то же время, по словам эксперта, цена бензина А-92 на украинских АЗС сегодня завышена в связи с увеличением на него спроса поле удорожания премиального топлива и бензина А-95. Он также сообщил, что на украинский рынок не повлияет повышение Россией экспортной пошлины на нефть, а также ограничение экспорта бензинов. По словам Г. Рябцева, доля российского топлива на отечественном рынке слишком незначительна (в 2010 г. – 114 т, в I квартале 2011 г. – 430 т).

Также эксперт подчеркнул, что уменьшение переработки нефти на 50 % Мозырским нефтеперерабатывающим заводом (Беларусь), отгружающим в Украину более 40 % импортного топлива, не окажет ощутимого влияния на состояние рынка, поскольку недостающие объемы будут компенсированы за счет увеличения отпуска нефтепродуктов Новополоцким НПЗ (ОАО «Нафтан», Беларусь) (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.05*).

За оперативними даними, за чотири місяці 2011 р. в вісімнадцяти морських портах перероблено 37 млн 316 тис. вантажів, що на 3,5 % більше, ніж за аналогічний період 2010 р. Загальний обсяг переробки транзитних вантажів за січень – квітень становив 13 млн 966 тис. т – це на 25,5 % більше, ніж у минулому році.

Крім того, на складах портів в очікуванні обробки перебуває 3 млн 785 тис. т вантажів.

Слід зазначити, що Міністерство інфраструктури підтримує ініціативи портів, які залучають нові вантажопотоки. Зараз порти працюють над програмою збільшення тилових площ і розширення залізничних ліній та вантажних майданчиків для розвантаження, що дасть змогу збільшити добову норму обробки вагонів і покращить показники роботи як портів, так і Укрзалізниці.

Серед лідерів щодо зростання обсягів переробки вантажів за результатами чотирьох місяців 2011 р: Бердянський порт – оброблено на 49 % більше вантажів, ніж у січні – квітні 2010 р.; Севастопольський та Ялтинський порти – зростання на 36 %; Ренійський порт – зростання на 19,4 %. Серед лідерів щодо зростання рівня переробки транзитних вантажів: Керченський порт – оброблено на 155 % більше вантажів, ніж у січні – квітні 2010 р.; Бердянський порт – на 124 % більше; Порт «Южний» – на 63 % більше (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 4.05*).

У 2010 р. вітчизняним аграріям вдалося збільшити виробництво плодово-ягідної продукції на 33 %, що становило 286,8 тис. т порівняно з 2009 р. Про це 4 квітня під час робочої поїздки в АР Крим заявив міністр аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюк, особисто перевіряючи ефективність реалізації Державної програми підтримки садівництва.

За даними міністерства, до 2015 р. планується збільшити плодово-ягідне виробництво в Україні в 1,5 раза (до 436,6 тис. т), до 2020 р. в чотири рази (до 1118,7 тис. т), а вже у 2025 р. очікується вироблення майже у вісім разів більше (до 2257 тис. т) порівняно з 2010 р. Такий рівень виробництва плодово-ягідної продукції можна буде забезпечити завдяки ефективній реалізації Державної програми фінансової компенсації витрат на садівництво, яка передбачена до 2025 р. Досягти таких показників урожайності планується завдяки Державній програмі компенсації витрат, понесених виробниками на створення садів, виноградників і холодильників з технологією РГС (регульоване газове середовище). Програмою передбачена фінансова компенсація створення садів, виноградників чи холодильників у розмірі до 100 % підприємствам будь-якої форми власності (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 4.05*).

29 квітня 2011 р. Київ успішно та своєчасно здійснив виплату відсотків у розмірі 10 млн долл. за користування кредитом, отриманим шляхом публічного, відкритого продажу єврооблігацій м. Київ на міжнародних ринках капіталу в 2005 р. Нагадаємо, у 2005 р. столиця здійснила зовнішнє запозичення на 250 млн долл. під 8 % річних.

Таким чином, місто ще раз підтвердило свою спроможність та готовність своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за борговими зобов'язаннями перед кредиторами та продовжило формування позитивної кредитної історії міста (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 4.05*).

Руководство Государственной продовольственно-зерновой корпорации Украины (ГПЗКУ) рассматривает возможность закупки на внутреннем рынке зерна овса для переработки в крупу и хлопья. Також досягнуті домоворенности о поставках овса и овсяной крупы из соседних стран. Об этом сообщает пресс-служба ГПЗКУ.

На сьогоднішній день проходять планові заходи по внутрішньому переміщенню овса, зберігаючогося на підприємствах ГПЗКУ, які входять в склад корпорации Новоукраїнський КХП. Також розглядається питання про можливість закупки на внутрішньому ринку зерна овса для подальшої переробки його в крупу і хлопья на Новоукраїнському КХП.

Вместе с тем на завершающем этапе находятся переговоры о поставках в мае

– июне 500 т овса из Казахстана и 150 т овсяной крупы из России. Кроме того, достигнута договоренность о переработке 1 тыс. т овса польского происхождения и поставке 350 т овсяной крупы белорусского происхождения.

С помощью этих мер ГПЗКУ намерен загрузить производственные мощности Новоукраинского КХП и обеспечить непрерывность поставок его продукции в регионы Украины. В феврале – марте 2011 г. розничные цены на овсяную крупу, а особенно овсяные хлопья, на внутреннем рынке Украины существенно возросли. Эксперты аграрного рынка объясняют этот рост цен ограниченными запасами овса в Украине в 2010–2011 маркетинговом году (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>)). – 2011. – 4.05).

Государственный бюджет Украины в январе – марте 2010 г. сведен с дефицитом 799,9 млн грн. Об этом сообщается на сайте Министерства финансов Украины.

Дефицит общего фонда Госбюджета составил 2,051 млрд грн. Доходы Госбюджета в январе – марте 2010 г. составили 66,419 млрд грн. В том числе поступления в общий фонд составили 56,671 млрд грн, что составляет 101 % плана на январь – март 2011 г.

Налоговые поступления в Госбюджет Украины составили 57,269 млрд грн, неналоговые поступления – 8,385 млрд грн.

Расходы Госбюджета за январь – март 2011 г. составляли 66,683 млн грн, в том числе расходы общего фонда – 58,838 млн грн.

По информации Минфина, из общего фонда за указанный период был предоставлен трансфер Пенсионному фонду Украины в размере 13,7 млрд грн. За счет возвращения кредитов в Госбюджет поступило 492,9 млн грн, в том числе в общий фонд – 117,2 млн грн, предоставлено кредитов из Госбюджета на сумму 1,029 млрд грн.

Погашение основной суммы долга Госбюджету в январе – марте 2010 г. составило 15,257 млрд грн, заимствования были осуществлены в объеме 23,579 млрд грн. От приватизации государственного имущества в январе – марте 2011 г. в Государственный бюджет поступило 1,095 млрд грн.

За январь – март 2011 г. Сводный бюджет Украины выполнен с дефицитом в размере 610,3 млн грн. Его доходы составили 84,425 млрд грн, расходы – 84,495 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2011. – 4.05).

Цена импортного природного газа для Украины во II квартале 2011 г. составляет 295,6 долл. Об этом сообщили в пресс-службе Министерства экономического развития и торговли Украины.

«В апреле цена на газ на границе составила 295,6 долларов за тысячу кубометров», – сказала руководитель пресс-службы Минэкономразвития

И. Иоанно.

Напомним, ранее сообщалось, что цена российского газа для Украины к концу года приблизится к 300 долл.

Так, в III квартале этого года цена импортируемого в Украину газа возрастет на 12 % по сравнению с I кварталом – до 285–290 долл. за 1 тыс. куб. м, а в IV квартале составит 290–297 долл. Цена импортного природного газа для Украины в I квартале 2011 г. составляла около 264 долл. за 1 тыс. куб. м (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2011. – 4.05).

Банк «Надра» 29 апреля 2011 г. завершил размещение акций дополнительной эмиссии на сумму 3,5 млрд грн. Об этом сообщается на сайте банка.

«Австрийская компания Centragas Holding AG и “Надра Банк” подписали договор купли-продажи акций, согласно которому все 100 % акций дополнительной эмиссии приобретает компания Centragas Holding AG», – говорится в сообщении.

Согласно условиям договора купли-продажи, оплата акций совершается по рыночной цене, соответствующей номинальной стоимости акций (10 грн за одну акцию).

После проведения необходимой регистрации доля компании Centragas Holding AG в уставном капитале банка «Надра» составит 89,97 % (*Главком: Новости политики и экономики // Фирташ купил «Надра Банк»* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 4.05).

У квітні овочі та фрукти подорожчали майже на 22 % порівняно з цінами в березні. На початок травня 2011 р. ціни на дану продукцію були на 72 % вище, ніж роком раніше. Про це повідомляють аналітики проекту «АПК-Інформ: овочі и фрукти», посилаючись на власні розрахунки плодоовочевого індексу. Минулого тижня відбулося чергове зростання цін на плодоовочеву продукцію, незважаючи на очікуване після свят зниження цін. За тиждень «плодоовочева інфляція» становила 2,7 %.

Таким чином, у квітні середньостатистичний українець повинен був заплатити за стандартний набір основних овочів і фруктів вже на 21,8 % більше, ніж у березні, повідомляють аналітики. «Основний набір овочів і фруктів українця ніколи в історії не коштував більше, ніж у квітні 2011 р.», – стверджує А. Ярмач, керівник проекту «АПК-Інформ: овочі и фрукти».

«Цілком можливо, що новий рекорд не буде встановлений найближчим часом, тобто в травні ми очікуємо зниження вартості плодоовочевого кошика, за умови відсутності серйозних природних катаклізмів завдяки появі на ринку широкого асортименту ранньої продукції та зниження цін на тепличні овочі», –

додав експерт (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2011. – 5.05).

ДП «Вугілля України» 28 та 29 квітня уклало угоди на постачання вугілля на контрольовані менеджерами ахметівського «Дтеку» ПАТ «Західенерго» та ПАТ «Центренерго» на загальну суму 4,6 млрд грн. Про це повідомляється у «Віснику державних закупівель», передають «Наші гроші».

«Західенерго» законтрактувало 890,7 тис. т на суму 944 млн грн. Середня вартість тони вугілля становила 1059 грн. «Центренерго» придбало 3,77 млн т на суму 3,65 млрд грн. Середня вартість тони вугілля становить 969 грн.

У березні Мінекономіки з формальних обставин відмовило «Західенерго» в погодженні закупівлі вугілля у ДП «Вугілля України» на суму 6,87 млрд грн. В цей же період ВАТ «Західенерго» придбало у ахметівського ТОВ «ДТЕК трейдінг» вугілля на 3,71 млрд грн.

У свою чергу компанія «Дтек» продала «Донбасенерго» 3 млн т вугілля за ціною 931,78 грн. Перед цим «Дтек» продав 7,5 млн т ВАТ «Дніпроенерго» по 125 дол., а також 4,5 млн т – ВАТ «Західенерго» по 116 дол. Ці закупівлі продовжили низку перемог ДП «Вугілля України» на тендерах енергогенеруючих компаній, контрольованих групою Р. Ахметова.

26 квітня держпідприємство вперше за останній рік виграло контракт на постачання вугілля ВАТ «Донецькобленерго» на суму 232,56 млн грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2011. – 5.05).